

**МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕД И
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

**-Управа за ветерину-
Број: 323-02-2433/2016-05
15.03.2016. године
Београд**

ИНСТРУКЦИЈА

**о начину спровођења послова по Програму мера здравствене заштите животиња
за 2016. годину**

Овом Инструкцијом се ближе прописује начин спровођења послова прописаних Правилником о утврђивању Програма мера здравствене заштите животиња за 2016. годину ("Сл.гласник РС", број: 25/16), (у даљем тексту: Програм мера) од стране ветеринарских организација којима су по јавном конкурс и закљученом уговору са Министарством пољопривреде и заштите животне средине – Управа за ветерину (у даљем тексту: Министарство) уступљени послови из Програма мера, ветеринарских служби и ветеринарских института и то:

- дијагностичко испитивање говеда на туберкулозу, бруцелозу, ензоотску леукозу;
- дијагностичко испитивање оваца и коза на бруцелозу;
- вакцинација свиња против класичне куге;
- вакцинација живине против атипичне куге живине;
- вакцинација животиња против болести плавог језика;
- обележавање животиња, регистрација и евидентирање у Централној бази података;
- процена примене добрих фармских пракси на фармама свиња.

План реализације Програма мера:

Пре почетка спровођења имунопрофилактичких мера и дијагностичких испитивања ветеринарске организације, односно ветеринарске службе праве **месечни план** спровођења Програма мера који се доставља надлежном ветеринарском инспектору и надлежном институту.

Ветеринарске организације, службе и институти, у циљу континуираног спровођења Програма мера, на свом лагеру морају имати **резервне количине** вакцина, дијагностикума и других средстава за своје подручје за период од најмање један месец, које ће се користити у случају дисконтинуитета у снабдевању од стране произвођача.

Послови из Програма мера (начин спровођења и субјекти):

Говеда, овце и козе једном годишње се дијагностички испитују, и то: говеда на бруцелозу, туберкулозу и ензоотску леукозу, а овце и козе на бруцелозу, при чему период од последњег испитивања не сме да буде краћи од шест ни дужи од дванаест месеци.

У циљу одређивања статуса газдинства на бруцелозу, туберкулозу и ензоотску леукозу говеда, надлежни научни и специјалистички ветеринарски институти припремају извештај о дијагностичким испитивањима говеда за свако газдинство понаособ, као и за сваку животињу понаособ, без обзира на резултате испитивања.

Ветеринарски научни односно специјалистички институти обављају дијагностичка испитивања за узорке који потичу из датог епизоотиолошког подручја, осим у случајевима када институт није акредитован за спровођење прописаних метода, када испитивање спроводи други акредитовани институт.

Послове по Програму мера спровode ветеринарске организације којима су по јавном конкурсy и закљученом уговору са Министарством уступљени послови из Програма мера, док ветеринарске службе спровode послове Програма мера за потребе сопственог сточарства и то:

А. Ветеринарске станице/службе спровode послове:

1. Туберкулинизацију свих **говеда** старијих од 6 недеља;
2. Вађење узорка крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих **говеда** старијих од 12 месеци, осим мужјака намењених за тов (узорак крви говеда старости од **12-24 месеца** се обележава фломастером **црвене боје и идентификационим бројем животиње**);
3. Вађење узорка крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих приплодних **говеда** старијих од **24 месеца** (узорак се обележава фломастером **плаве боје и идентификационим бројем животиње**);
4. Вађење узорака крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих **оваца и коза** старијих од **6 месеци**;
5. Вакцинација свих свиња против класичне куге свиња:
 - прасади у старости од **45 до 60 дана** (вакцинација и ревакцинација)
 - назимица и крмача, најкасније 15 дана пре сваког припуста;
 - нерастова два пута годишње у размаки од шест месеци.
6. Вакцинација пријемчивих животиња против болести плавог језика (осим категорија намењених за клање) у подручјима одређеним Програмом мера (зоне у којима се болест појавила 2014. године или су у угроженим зонама). Акција вакцинације ће се обавити до 31.5.2016. године до када је обезбеђена вакцина. Накнадне вакцинације зависиће од доступности вакцине на тржишту Србије и буџетских средстава. Вакцинација ће се обавити инактивисаном вакцином која садржи серотип 4 вируса и то:
 - Говеда која су вакцинисана у 2015. години: вакцинација се спроводи у периоду 1.4. - 31.5.2016. г. применом појединачне дозе (**ревакцинација**).
 - Говеда која нису вакцинисана у 2015. години: вакцинација се спроводи у периоду 1.1. - 31.5.2016.г. двократно – спровођењем примарне вакцинације и бустеризације (**комплетна вакцинација**).
 - Овце које су вакцинисане у 2015. години: не ради се акцијска вакцинација.
 - Овце које нису вакцинисане у 2015. години: вакцинација се спроводи у периоду 1.1. - 31.5.2016.г., двократно – спровођењем примарне вакцинације и бустеризације (**комплетна вакцинација**).
 - У случају погоршања епизоотиолошке ситуације вакцинација се може спроводити и у другим епизоотиолошким јединицама. Предлог и мишљење надлежног ветеринарског института треба благовремено доставити Управи за ветерину.
 - Министарство може одобрити вакцинацију животиња у појединачним објектима (фармама) и ван подручја прописаног Програмом мера или у другим епизоотиолошким јединицама (насељена места, општине и сл.), уз захтев власника, односно држаоца животиња и мишљење надлежног ветеринарског института.
 - Евидентирање вакцинације код говеда врши се кроз посебну софтверску апликације у делу АИР Централне базе.

Напомена:

Комплетна вакцинација је примарна вакцинација и бустеризација.

Ревакцинација је поновљена вакцинација животиња применом појединачне дозе вакцине.

Код говеда и телаци старије од 3 месеца: вакцинација се спроводи двократно (примарна вакцинација и бустеризација) у интервалу од 4 недеље, субкутаном апликацијом дозе од 2 мл, независно од телесне масе.

Код оваца и јагњади старијих од 2 месеца: вакцинација се спроводи двократно (примарна вакцинација и бустеризација) у интервалу од 3 недеље, субкутаном апликацијом дозе од 2 мл, независно од телесне масе. Уколико се вакцинишу јагњад млађа од 6 месеци, морају бити обележена у складу са посебним прописом.

7. Процена примене добрих фармских пракси на фармама свиња (комерцијалне, породичне типа А и типа Б), према посебном упутству које је Министарство допремило у ветеринарске институте и које је доступно на интернет страницама Управе за ветерину. Подаци се уносе у Централну базу према посебној инструкцији. <http://www.vet.minpolj.gov.rs/sr/vesti/vesti-o-dogadjajima/492-edukativni-i-informativni-materijal>

8. Обележавање и евидентирање свих необележених животиња у складу са посебним прописом;

9. Попуњавање одговарајућих образаца потврда и уверења, уз попуњавање рубрике географске координате газдинства, а према следећем формату: XX,xxxxxx ; YY,uuuuu (шест децимала). X координата мора бити у опсегу између 18,09 и 23,02. Y координата мора бити у опсегу између 41,86 и 46,19;

10. Уношење података у Централну базу података.

Б: Научни/специјалистички ветеринарски институти спроводе:

1. Дијагностичка испитивања на бруцелозу узорака крви обележених фломастером **црвене боје** (крв говеда старости од 12-24 месеца, осим мужијака намењених за тов) и узорака крви оваца и коза старијих од 6 месеци;

2. Дијагностичка испитивања на бруцелозу и ензоотску леукозу узорака крви обележених фломастером **плаве боје** (крв приплодних говеда старијих од 24 месеца);

3. Дистрибуцију вакцине против класичне куге свиња, болести плавог језика, атипичне куге живине и беснила, као и дистрибуцију туберкулина. Такође, институти врше дистрибуцију свих осталих вакцина које се користе у реализацији превентивних имунопрофилактичких мера по програму мера.

Напомена: научни и специјалистички ветеринарски институти дужни су да репрезентативан број од 300 узорака крвних серума говеда, оваца и коза по свакој општини, уз равномерну дистрибуираност узорака по насељеним местима, чувају у банци серума најмање једну годину.

Евидентирање послова из Програма мера:

Ветеринарске организације/службе и надлежни научни, односно специјалистички ветеринарски институти воде евиденцију о пословима по Програму мера, а извештаје о спроведеним мерама достављају надлежном инспектору најкасније до 10. у текућем месецу за претходни месец.

Припрема извештаја

Ветеринарске станице/службе/амбуланте и научни и специјалистички ветеринарски институти попуњавају обрасце и припремају извештаје у складу са „Упутством о поступку и начину попуњавања извештаја и фактура и њиховог достављања Управи за ветерину за обављење послове по Програму мера...“, број: 323-07-3576/2015-05 од 22.07.2015. године.

Ветеринарски инспектор и надлежни институт врше анализу спровођења Програма мера за све ветеринарске станице, односно службе једном месечно за претходни месец, узимајући у обзир месечни план, месечни извештај, укључујући " фактурне извештаје",

податке из Централне базе, податке о испорукама вакцине, туберкулина, вакутајнера, образаца и других средстава за спровођење Програма мера, епизоотиолошке податке као и резултате службених контрола.

Уколико је потребно, инспектор од регионалне канцеларије или Министарства, може затражити допунске аналитичке извештаје из Централне базе као и користити податке из Републичког завода за статистику.

У случају утврђивања неправилности у реализацији послова по Програму мера за послове који се финансирају из буџета Републике Србије, ветеринарски инспектор ће без одлагања наложити прописане мере за отклањање недостатака и о томе обавестити Министарство и надлежни институт.

О резултатима анализе спровођења Програма мера за све овлашћене ветеринарске организације/службе, шеф Одсека ветеринарске инспекције и надлежни епизоотиолог састављају збирни месечни извештај за сваки управни округ и институт доставља министарству збирни месечни до 15. у месецу за претходни месец.

Припрема фактура:

1. Ветеринарска станица/служба/амбуланта једном месечно, најкасније до 10. у месецу, уз пратеће извештаје за све послове понаособ, доставља надлежном институту и **фактуру** за извршене послове из претходног месеца **насловљену на надлежни институт.**

2. Научни и специјалистички ветеринарски институт припрема **2 фактуре** насловљене на Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Управа за ветерину, Омладинских бригада бр.1, 11070 Нови Београд и то:

(1) фактуру за извршене послове дијагностичких испитивања и унос података у Централну базу које је обавио институт по Програму мера;

(2) фактуру за послове по Програму мера које су спровеле ветеринарске станице/службе/амбуланте.

Припрема извештаја и фактура за спроведену вакцинацију против БПЈ

Говеда

Уношење података о спроведеној вакцинацији говеда против БПЈ у Централну базу, врши се у складу са „*Корисничким упутством за унос података о вакцинацији говеда против болести плавог језика*“ (у прилогу ове Инструкције).

Припрема извештаја и фактура за спроведену вакцинацију говеда против болести плавог језика и достављање Министарству, врши се на начин на који се припремају и достављају извештаји и фактуре за спроведене послове по Програму мера.

Овце

Припрема извештаја и фактура о спроведеној вакцинацији оваца против болести плавог језика врши се на следећи начин:

1. Ветеринарске организације/службе које врше вакцинацију оваца против БПЈ, на основу „*Потврда за вакцинацију оваца против болести плавог језика*“ (Прилог 1), до 10. у месецу за претходни месец сачињавају „*Појединачни месечни извештај*“ (Прилог 2) оверен потписом и печатом овлашћеног лица;

2. Ветеринарски институти, за своје епизоотиолошко подручје, припремају „*Збирни месечни извештај*“ (Прилог 3), на основу достављених „*Појединачних месечних извештаја*“ ветеринарских организација/служи, оверен потписом и печатом овлашћеног лица.

3. Ветеринарски институти за претходни месец, у складу са табелом (Прилог 4), припремају „*Извештај о испорученим количинама вакцине*“.

4. Ветеринарске организације, најкасније до 10. у месецу за претходни месец, уз „*Појединачни месечни извештај*“, достављају надлежном институту и фотокопије свих „*Потврда за вакцинацију оваца против болести плавог језика*“, као и фактуру за извршене послове, насловљену на надлежни институт.

5. Научни и специјалистички ветеринарски институти, уз „Збирни месечни извештај“ и „Извештај о испорученим количинама вакцине“, припремају и достављају збирну фактуру за послове вакцинације против БПЈ које обављају ветеринарске организације, насловљену на Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Управа за ветерину, Омладинских бригада бр. 1, 11070 Нови Београд.

Напомена: По обављеној комплетној вакцинацији пријемчивих животиња исте се могу ставити у промет. Уверење о здравственом стању и Потврда о здравственом стању пошиљке се неће издавати за животиње код којих је извршена примарна вакцинација, а још увек није извршена бустеризација.

Фактурисање ће се вршити на основу документа број: 323-02-02433/1/2016-05 од 15.03.2016. године о износу накнада за спровођење послова по Програму здравствене заштите животиња за 2016. годину.

в.д. ДИРЕКТОР

Миодраг Петровић

Прилог 1

Влада Републике Србије
Министарство пољопривреде и заштите животне средине
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ

Потврда за вакцинацију оваца против болести плавог језика

1. Подаци о газдинству (имању)

Ветеринарски идентификациони број газдинства (НИД):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Број пољопривредног газдинства (BPG):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Име и презиме власника/држаоца:

--

Адреса газдинства :

--

Координата X

--	--	--	--	--	--	--	--

Координата Y

--	--	--	--	--	--	--	--

2. Тип вакцине:

Датум прве вакцинације: _____

3. Вакцинација оваца/коза

Датум друге вакцинације: _____

Слово		ИД БРОЈ ЖИВОТИЊЕ	Прва вакцинација	Друга вакцинација	Слово		ИД БРОЈ ЖИВОТИЊЕ	Прва вакцинација	Друга вакцинација	
1.					23.					
2.					24.					
3.					25.					
4.					26.					
5.					27.					
6.					28.					
7.					29.					
8.					30.					
9.					31.					
10.					32.					
11.					33.					
12.					34.					
13.					35.					
14.					36.					
15.					37.					
16.					38.					
17.					39.					
18.					40.					
19.					41.					
20.					42.					
21.					43.					
22.					44.					
							УКУПНО			

4. Укупан број **СВИХ** оваца на газдинству: _____
(ови подаци имају сврху пописа оваца на дан вакцинације и морају одражавати стварно стање на газдинству)

(потпис власника/држаоца животиња)

МП

--	--	--	--

(Рег. број и потпис ветеринара)

Ветеринарска станица/служба _____

Прилог 2

Број: _____

Датум: _____

**ПОЈЕДИНАЧНИ МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈ
О СПРОВЕДЕНОЈ ВАКЦИНАЦИЈИ ОВАЦА ПРОТИВ БОЛЕСТИ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА ЗА
МЕСЕЦ _____**

р.бр.	општина	насељено место	Укупан број дворишта	Укупан број вакцинисаних животиња	Укупан број ревакцинисаних животиња

Одговорно лице ветеринарске станице/службе

ВСИ/НИВ _____

Прилог 3

Број: _____

Датум: _____

**ЗБИРНИ МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈ
О СПРОВЕДЕНОЈ ВАКЦИНАЦИЈИ ОВАЦА ПРОТИВ БОЛЕСТИ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА
ЗА МЕСЕЦ _____**

р. бр.	Ветеринарска станица/служба	округ	општина	насељено место	Укупан број дворишта	Укупан број вакцинисаних животиња	Укупан број ревакцинисаних животиња

Одговорно лице института

ВСИ/НИВ _____

Број: _____

Датум: _____

Прилог 4

**ИЗВЕШТАЈ О ИСПОРУЧЕНИМ КОЛИЧИНАМА ВАКЦИНЕ
ПРОТИВ БОЛЕСТИ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА ЗА МЕСЕЦ _____**

р.бр.	Ветеринарска организација/служба	округ	општина	број боца 100 ml (50 доза)	број боца 250 ml (125 доза)

Одговорно лице института
